

ОСНОВИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Єгорова О.М., доктор філософії, викладач вищої категорії,
Криворізький фаховий коледж торгівлі та
готельно-ресторанного бізнесу, м. Кривий Ріг, Україна

На часі війна, яка є тим катастрофічним явищем, що руйнує виробничі потужності, об'єкти інфраструктури та всю економіку України. Налагоджена мирними роками діяльність підприємств припиняється, збільшується рівень безробіття та зростає малозабезпечене населення. Велика кількість підприємств скорочує надання послуг, переходять в стагнацію, стають банкрутом, боржником тобто «неспроможним виконати свої грошові зобов'язання, строк виконання яких настав» [1].

У 2023 році прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань провадження та застосування процедур банкрутства у період дії воєнного стану», де передбачено, що «школа та/або збитки, завдані боржнику внаслідок збройної агресії проти України, підлягають обов'язковій оцінці в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України» [2].

Реалізація антикризового управління націлена на те, що навіть у такий складний воєнний час для роботи підприємства, можна ввести в дію такі управлінські та фінансові механізми, що дозволили б вибратися з труднощів з найменшими для підприємства втратами.

Проблеми антикризового управління на підприємстві є дуже актуальними, їм приділяють значну увагу в багатьох працях учених останніх років, серед яких Ватченко Б., Масалигіна В., Литвиненко А., Радченко Р., Колонтаєвський О., Глухова В., Шостак В. та інші науковці [3].

На часі, наявність міждержавних та внутрішньодержавних суперечок, застосування зброї, перехід від мирних до мілітарних способів життя вимагає налаштування підприємства під воєнний час та запроваджувати основні антикризові заходи керування його діяльністю.

Антикризове управління являє собою розроблення стратегій, що дозволяють досягати конкурентних переваг на ринку з урахуванням ризиків; формувати антикризову групу менеджерів, здатних реалізувати

програму виходу із кризи, а саме: вживання заходів, спрямованих на залучення інвестицій, фінансових ресурсів; своєчасне розв'язання конфліктів і вибір оптимальної кадрової політики, а також проведення реорганізації на етапі банкрутства [4].

Основна мета механізму антикризового управління підприємством у воєнний період – мінімізація негативних економічних та соціальних наслідків війни у діяльності підприємства.

Антикризовому управлінню на підприємстві в умовах війни притаманний гострий дефіцит часу на реагування та обмеження термінів подолання кризи. Головне завдання антикризового управління полягає в оперативному та найменш ризикованому прийнятті рішень, які б надали бажаного результату з мінімальними додатковими зусиллями за найменших негативних наслідків. На початку війни таким бажаним результатом є забезпечення безперебійної роботи підприємства та виживання, з плином часу війни – це адаптація та налагодження функціонування підприємства в умовах війни.

Отже, ефективність антикризового управління під час війни буде досягнута, через аналіз внутрішнього середовища, зміни найважливіших показників фінансово-господарської діяльності підприємства та розробку заходів на отримання позитивних змін, прийняття ефективних управлінських рішень і стабілізації діяльності підприємств.

Література:

1. Кодекс України з процедур банкрутства. Закон України від 01.01.2024. № 2597-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text> (дата звернення: 03.03.2024).

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань провадження та застосування процедур банкрутства у період дії воєнного стану. Закон України від 13.07.2023. № 3249-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3249-20#Text> (дата звернення: 03.03.2024).

3. Ватченко Б.С., Шаранов Р.С. Антикризове управління підприємством в умовах війни. *Економічний простір*. 2022. № 182. С. 38-43.

4. Борзенко В.І. Антикризове управління: навчальний посібник. Х. : Видавництво Іванченка І.С., 2016. 232 с.